

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มไม้แกะสลัก และการดำเนินงานของสมาชิก ซึ่งจะใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงาน รวมทั้งเป็นแนวทางของภาครัฐในการส่งเสริมโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยมีรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ประกอบการศึกษาวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภทดังนี้

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการออกแบบสัมภาษณ์ โดยแบบสัมภาษณ์แยกเป็น 3 ชุด

1.1) แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กลุ่มไม้แกะสลัก โดยเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย

1.1.1) ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่ม เป็นการศึกษาถึงความเป็นมาของกลุ่ม โครงสร้างองค์กร และวัตถุประสงค์ขององค์กร

1.1.2) ข้อมูลด้านการบริหารจัดการ เป็นการศึกษากระบวนการดำเนินงานของกลุ่ม ว่ามีการดำเนินงานในรูปแบบใด และหลักเกณฑ์ในการเข้าเป็นสมาชิก

1.2) แบบสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มไม้แกะสลัก โดยเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย

1.2.1) ข้อมูลทั่วไปของสมาชิก เป็นการศึกษาถึงความเป็นมาของธุรกิจ ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ และจำนวนแรงงาน

1.2.2) ข้อมูลด้านการจัดการ เป็นการศึกษาถึงวัตถุประสงค์ แผนการดำเนินงาน โครงสร้างองค์กร และการจ่ายค่าตอบแทนให้กับลูกจ้าง

1.2.3) ข้อมูลด้านการผลิต เป็นการศึกษาถึงการจัดหาวัตถุดิบ การคัดเลือกวัตถุดิบ แหล่งที่มาของวัตถุดิบ กระบวนการผลิตและการควบคุมคุณภาพ

1.2.4) ข้อมูลด้านการตลาด เป็นการศึกษาถึงตัวผลิตภัณฑ์ การตั้งราคา ช่องทางการจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด

1.2.5) ข้อมูลด้านการเงิน เป็นการศึกษาถึง รายได้ ต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด ระบบการบันทึกบัญชี และแหล่งที่มาของเงินทุน

1.3) แบบสัมภาษณ์คณะกรรมการคัดสรร โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของจังหวัดลำพูน โดยเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย

1.3.1) ขั้นตอนในการคัดสรรผลิตภัณฑ์เข้าสู่โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

1.3.2) ธรรมชาติชีวิตที่ใช้ในการคัดสรรเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์แต่ละประเภทหรือไม่และควรมีการปรับปรุงอย่างไร

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจชุมชนไม้แกะสลัก อาทิ วิธีการผลิต งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การจัดการธุรกิจชุมชน เป็นต้น โดยรวบรวมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ได้แก่ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กรมพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมจังหวัดลำพูน และข้อมูลจาก internet เป็นต้น

3.2 สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

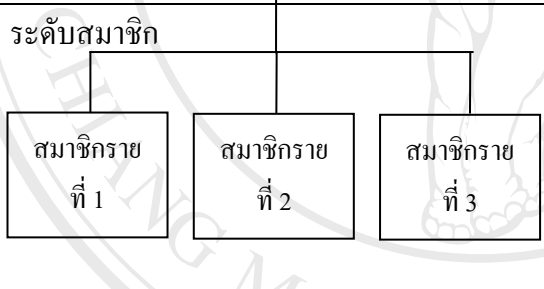
ในการดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ดำเนินการที่ กลุ่มไม้แกะสลักตำบลทากาศ เนื่องจาก ในตำบลทากาศมีจำนวนสมาชิกกลุ่มไม้แกะสลักมากที่สุด และอาชีพหลักของคนในพื้นที่ คือ แกะสลัก นอกจากนั้นการวิจัยในครั้งนี้ ใช้วิธีวิเคราะห์กรณีศึกษา เนื่องจากการรวมกลุ่มเป็นแบบหลวม ๆ ไม่ได้ทำการผลิตหรือควบคุมการผลิตของสมาชิก ดังนั้นจึงต้องใช้กรณีศึกษา เพื่อศึกษาถึง การจัดการ การตลาด การเงิน และการผลิต เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในการเข้าสู่การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย โดยผู้ประกอบการรายที่ 1 เป็นตัวแทนของผู้ประกอบการที่ทำการผลิตทุกขั้นตอน ผู้ประกอบการรายที่ 2 เป็นตัวแทนของผู้ประกอบการที่มีร้านจำหน่ายสินค้า และผู้ประกอบการรายที่ 3 เป็นตัวแทนผู้ประกอบการที่มีช่องทางการจำหน่ายหลักเป็นลักษณะสั่งทำ โดยทำการศึกษาที่

- 1) กลุ่มไม้แกะสลัก 70 หมู่ 2 ตำบลทากาศ อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน
- 2) 64 หมู่ 3 ตำบลทากาศ อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน
- 3) 157 หมู่ 2 ตำบลทากาศ อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน
- 4) 72/1 หมู่ 3 ตำบลทากาศ อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน

3.3 กรอบการศึกษา

กรอบการศึกษาในครั้งนี้ แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ ศึกษาถึงการดำเนินของกลุ่มไม้แกะสลัก และสมาชิกจำนวน 3 ราย โดยพิจารณาในด้านการจัดการ การตลาด การผลิต และการเงิน รวมทั้งการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ตลอดจนวิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด

ตารางที่ 3.1 กรอบการศึกษา

ระดับกลุ่ม	ประเด็นในการศึกษา
 <p>กลุ่มไม้แกะสลัก</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ความเป็นมาของกลุ่ม - ด้านการจัดการ - ด้านการตลาด - ด้านการเงิน
 <p>สมาชิก</p> <p>สมาชิกรายที่ 1 สมาชิกรายที่ 2 สมาชิกรายที่ 3</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ด้านการจัดการ - ด้านการตลาด - ด้านการเงิน - ด้านการผลิต - การวิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์

3.4 กรอบแนวคิดในการพิจารณาตามเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ปี 2547

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ศักยภาพ โดยใช้ SWOT ร่วมกับเกณฑ์การคัดสรรฯ ดังนั้นในการพิจารณาตามเกณฑ์การคัดสรรฯ แบ่งออกเป็น 4 ประเด็นคือ ด้านการผลิต การตลาด ความเข้มแข็งของชุมชน และผลิตภัณฑ์ ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 กรอบแนวคิดในการพิจารณาตามเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

เกณฑ์การคัดสรรฯ	ประเด็นที่ต้องพิจารณา
ด้านการผลิต	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดซื้อ ความพอเพียงและคุณภาพของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต - กระบวนการผลิต - เทคโนโลยีที่ใช้

เกณฑ์การคัดสรร ฯ	ประเด็นที่ต้องพิจารณา
ด้านการผลิต	- การควบคุมคุณภาพ - กำลังการผลิต ต้นทุนในการผลิต
ด้านการตลาด	- กลุ่มลูกค้า ตลาด - การตั้งราคา - ช่องทางการจำหน่าย - การส่งเสริมการตลาด เช่น การโฆษณาและ ประชาสัมพันธ์ - รายได้จากการจำหน่ายสินค้า
ด้านความเข้มแข็งของชุมชน	- ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ - แหล่งเงินทุน เงินทุนหมุนเวียน - การบริหารงาน - ระบบบัญชี
ด้านผลิตภัณฑ์	- ที่มาของผลิตภัณฑ์ - การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ - เอกลักษณ์หรือความแตกต่างของผลิตภัณฑ์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้ข้อมูลปฐมภูมิ จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกมาพิจารณา ควบคู่ไปกับข้อมูลทุติยภูมิ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ SWOT และหลักเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย (OTOP Product Champion) ปี 2547 ในด้านการจัดการ การตลาด การผลิตและการเงิน

ในการคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนนั้น แบ่งต้นทุนออกเป็น 2 ส่วน คือ ต้นทุนผันแปร และต้นทุนคงที่ ต้นทุนผันแปรนั้น มาจากการสอบถามผู้ประกอบการแต่ละราย ส่วนต้นทุนคงที่ ใช้วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาแบบเส้นตรง คือ แบ่งราคาทุนออกเป็นค่าเสื่อมราคาในอัตราเท่า ๆ กันทุกปี สามารถคำนวณได้จาก

$$\text{ค่าเสื่อมราคา/ปี} = \frac{\text{ราคาทุน} - \text{มูลค่าซาก}}{\text{อายุการใช้งาน}}$$

ราคาทุน คือ ราคาที่ซื้อสินทรัพย์มา

มูลค่าซาก คือ ราคาที่คาดว่าจะขายได้เมื่อเลิกใช้สินทรัพย์ ในทางปฏิบัติจะไม่คำนึงถึงราคาซาก เนื่องจากเป็นจำนวนเล็กน้อย